

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις»

I. Επί της αρχής του νομοσχεδίου

Με το παρόν σχέδιο νόμου θεσπίζεται το νομικό πλαίσιο προστασίας του χρήστη ακτοπλοϊκών υπηρεσιών, με στόχους:

α) Τη διασφάλιση στον επιβάτη σύγχρονων υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς, οι οποίες διέπονται από χαρακτηριστικά αξιοπιστίας και ακρίβειας προς όφελος των καταναλωτών και ιδίως των κατοίκων των νησιωτικών περιοχών και του ελληνικού τουρισμού.

β) Τη σαφή ενίσχυση των δικαιωμάτων του επιβάτη και τη δημιουργία αισθήματος ασφάλειας και προστασίας από την Πολιτεία.

γ) Τη βελτίωση της φιλικότητας των θαλάσσιων μεταφορών προς τον επιβάτη και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου έναντι των άλλων μέσων μεταφοράς.

Η εν λόγω πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο του βασικού στόχου που έχει τεθεί από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΕ-ΝΑΝΠ) και αφορά την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και στο πλαίσιο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βελτίωση της θέσης του επιβάτη στο συνολικό σύστημα των μεταφορών και την ενθάρρυνση της κινητικότητας.

Οι βασικές αρχές που διέπουν το νομοσχέδιο σχετίζονται:

α) με το δικαίωμα της πλοιοκτητριας εταιρείας να επιλαμβάνεται, ως πρωταρχικά αρμόδια και στα πλαίσια της ελεύθερης λειτουργίας της αγοράς, επί των παραπόνων των επιβατών για την αποκατάστασή τους,

β) με τη θέσπιση σαφών κανόνων για την παροχή ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας και συνδρομής προς τους επιβάτες σε περίπτωση διαταραχής του ταξιδιού,

γ) με την καθιέρωση ομοιόμορφων διαδικασιών για την ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων χρόνου επιστροφής εισιτηρίων, επιστροφής ποσοστού ναύλου και αποζημιώσεων, ως ελάχιστη απαίτηση, χωρίς να αποκλείεται η παροχή ευμενέστερων όρων προς τον επιβάτη στο πλαίσιο του ανταγωνισμού,

δ) με τη βελτίωση των υπηρεσιών πληροφόρησης του επιβάτη, καθώς και τη βελτίωση της επίγνωσης των δικαιωμάτων του,

ε) με τη λήψη ειδικών μέτρων για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα για τη βελτίωση της προσβασιμότητάς τους στα πλοία και τη συμμετοχή στις ακτοπλοϊκές υπηρεσίες με ίσους όρους,

στ) με την καθιέρωση διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσης ή φιλικής διευθέτησης των διαφορών, χωρίς να αποκλείεται η διεκδίκηση περαιτέρω απαιτήσεων από τον επιβάτη μέσω της δικαστικής οδού.

Επίσης, με τις διατάξεις του Μέρους ΣΤ' (άρθρα 19-23) ρυθμίζονται εκκρεμή θέματα που αφορούν την τεχνική υποστήριξη των πλωτών μέσων της Πλοηγικής Υπηρεσίας, την πρόσληψη εκτάκτου προσωπικού για την επιβοήθηση πλοηγήσεων πλοίων όταν διαπιστώνεται έκτακτη υπηρεσιακή ανάγκη στους πλοηγικούς σταθμούς, τη ρύθμιση οφειλής του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ειδικός

Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων Ναυτικών» (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.) προς την Εστία Ναυτικών, καθώς και ζητήματα που αφορούν τις αρμοδιότητες και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.) και τους αποστράτους αξιωματικούς Λ.Σ..

II. Επί των άρθρων:

Με το άρθρο 1 προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου και προβλέπεται ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού καταλαμβάνουν τα πλοία που εκτελούν επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές μεταξύ των λιμένων της ηπειρωτικής χώρας, της ηπειρωτικής χώρας και νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών.

Με τα άρθρα 2 και 3 παρατίθενται αντίστοιχα οι απαραίτητοι ορισμοί εννοιών για την εφαρμογή του νόμου και καθορίζεται το εννοιολογικό περιεχόμενο της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς.

Με το άρθρο 4 κατοχυρώνεται το δικαίωμα του επιβάτη να λάβει την παροχή της κατηγορίας της θέσης και σε περίπτωση καμπίνας τον τύπο της καμπίνας που συμφωνήθηκε για το συγκεκριμένο πλοίο και ταξίδι. Προβλέπονται δε τα δικαιώματα του επιβάτη για την περίπτωση που δεν του παρασχεθούν οι υπηρεσίες αυτές. Επίσης προβλέπεται το δικαίωμα του επιβάτη να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση μεταφοράς και να επιστρέψει το εισιτήριό του πριν την εκτέλεση του ταξιδιού. Ειδικότερα, προσδιορίζονται τα ποσοστά του δικαιούμενου ναύλου επιστροφής ανάλογα με τη χρονική στιγμή άσκησης του παραπάνω δικαιώματος.

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται θέματα μεταφοράς αποσκευών του επιβάτη, ευθύνης φύλαξης αυτών και ανώτατων ορίων βάρους αυτών χωρίς την καταβολή ιδιαίτερου ναύλου.

Με το άρθρο 6 προβλέπεται η υποχρέωση συνδρομής στους επιβάτες στις περιπτώσεις καθυστέρησης απόπλου του πλοίου αλλά και η υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεων σε αυτούς ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της καθυστέρησης.

Με το άρθρο 7 προβλέπεται η υποχρέωση συνδρομής στους επιβάτες στις περιπτώσεις καθυστέρησης ή διακοπής του ταξιδιού αλλά και η υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεων σε αυτούς ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της καθυστέρησης.

Με το άρθρο 8 προβλέπεται το δικαίωμα του επιβάτη που διαθέτει εισιτήριο ανταπόκρισης να προωθηθεί στον τελικό προορισμό του με μέριμνα και δαπάνες του μεταφορέα, στην περίπτωση απώλειας ταξιδιού ανταπόκρισης λόγω καθυστέρησης του πλοίου ή ματαίωσης του ταξιδιού.

Με το άρθρο 9 αντιμετωπίζεται η περίπτωση της απαγόρευσης απόπλου του πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών και προσδιορίζονται τα δικαιώματα του επιβάτη στην περίπτωση αυτή.

Με το άρθρο 10 καθορίζεται το ύψος των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους επιβάτες στις περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού, είτε για λόγους υπαιτιότητας του μεταφορέα είτε λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου. Με την παράγραφο 2 εισάγεται δικονομικού δικαίου διάταξη σύμφωνα με την οποία κατά τόπο αρμόδια δικαστήρια για την εκδίκαση των διαφορών που αναφύονται από τις προβλέψεις της παραγράφου 1 είναι είτε το δικαστήριο της έδρας του μεταφορέα είτε αυτό του τόπου κατοικίας του επιβάτη. Ορίζεται επίσης ότι οι σχετικές αυτές

διαφορές εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 11 προβλέπεται το ύψος των αποζημιώσεων στην περίπτωση υποχρέωσης του μεταφορέα να αρνηθεί την επιβίβαση επιβατών που κατέχουν έγκυρο εισιτήριο, καθώς και η υποχρέωση συνδρομής στον επιβάτη στις περιπτώσεις αυτές μέχρι την προώθηση στον προορισμό του.

Με το άρθρο 12 ρυθμίζονται τα διαδικαστικά θέματα που αφορούν στις καταγγελίες και τα παράπονα των επιβατών. Παρέχεται δε νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής να εκδώσει απόφαση, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του εντύπου υποβολής παραπόνων, η αρμόδια υπηρεσία ή υπηρεσίες εποπτείας διαχείρισης των παραπόνων και στατιστικής καταγραφής αυτών.

Με το άρθρο 13 ρυθμίζεται ο τρόπος επιστροφής εισιτηρίου, ποσοστού ή ολόκληρου του ναύλου και η καταβολή χρηματικών αποζημιώσεων.

Με το άρθρο 14 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των επιβατών οι οποίες σχετίζονται κυρίως με την ευταξία και την ασφάλεια του πλοίου.

Με το άρθρο 15 καθορίζονται οι υποχρεώσεις του μεταφορέα που σχετίζονται κυρίως με το δικαίωμα ενημέρωσης του επιβάτη σε περίπτωση διαταραχής του ταξιδιού, πληροφόρησής του για τα δικαιώματά του, καθώς και την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς χωρίς διακρίσεις στους επιβάτες.

Με το άρθρο 16 προβλέπονται γενικές διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα του επιβάτη για περαιτέρω αποζημίωση, η κατανομή του βάρους απόδειξης σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης λόγω υπαιτιότητας του μεταφορέα, την απαγόρευση μεταβίβασης του εισιτηρίου, τις περιπτώσεις άρνησης κράτησης θέσεως και έκδοσης εισιτηρίου, καθώς και διατάξεις που αφορούν τα άτομα με αναπηρία.

Με το άρθρο 17 θεσπίζεται η δυνατότητα φιλικής διευθέτησης διαφορών μέσω του Συνηγόρου του Καταναλωτή.

Με το άρθρο 18 θεσπίζονται οι διοικητικές κυρώσεις κατά των παραβατών των υποχρεώσεων του νόμου.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 ρυθμίζεται το ζήτημα της διαδικασίας προμηθειών και επισκευών που αφορούν την τεχνική υποστήριξη των πλωτών μέσων της Πλοηγικής Υπηρεσίας, μιας υπηρεσίας κεφαλαιώδους σημασίας για την εμπορική ναυτιλία και τη λειτουργία των ελληνικών λιμένων που δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό αλλά λειτουργεί αποκλειστικά από τα έσοδα του Κεφαλαίου Πλοηγικής Υπηρεσίας. Με τη διάταξη αυτή αντιμετωπίζεται ένα σοβαρό και χρονίζον πρόβλημα της Πλοηγικής Υπηρεσίας (Π.Υ.) που σχετίζεται με την ανάγκη συνεχών εκτάκτων επισκευών λόγω βλάβης των πλωτών της μέσων που είναι καταναμενμένα σε δεκατέσσερις (14) πλοηγικούς σταθμούς. Οι βλάβες αυτές είναι συχνές, δεδομένης και της ηλικίας των μέσων αυτών, και μη προβλέψιμες έτσι ώστε να είναι αδύνατον να προσδιορισθεί η προεκτίμηση των βλαβών αυτών σε ετήσια βάση και να προγραμματισθούν οι ανάγκες προμήθειας. Τα πλωτά μέσα της Π.Υ. λόγω διαδοχικών ναυπηγήσεων δεν έχουν ομοιογένεια στους κινητήρες και στο λοιπό εξοπλισμό, με αποτέλεσμα τα ανταλλακτικά και τα λοιπά υλικά να παρουσιάζουν δια-

φοροποίηση και να μην δύνανται να ομαδοποιηθούν.

Η φύση των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας της Π.Υ., οι αστάθμητοι παράγοντες που δεν επιτρέπουν την προγραμματική και συνολική τιμολόγηση των κατ' έτος αναγκαιούντων υλικών και ανταλλακτικών, οι επιτακτικές και επείγουσες ανάγκες, που δεν απορρέουν από ευθύνη της υπηρεσίας, καταδεικνύουν την ανάγκη υπαγωγής της Π.Υ. στους εξαιρούμενους φορείς της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 2286/1995 για προμήθειες μέχρι του ποσού των 45.000 ευρώ ετησίως για καθένα από τους Πλοηγικούς Σταθμούς.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ε.Ν.Α.Ν.Π., μετά από πρόταση του Συμβουλίου Πλοηγικής Υπηρεσίας, για την κάλυψη εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών των πλοηγικών σταθμών της Πλοηγικής Υπηρεσίας (Π.Υ.) να εκδώσει απόφαση, με την οποία επιτρέπει στους Λιμενάρχες την ανάθεση καθηκόντων έκτακτου κατώτερου προσωπικού της Π.Υ. (Κυβερνήτες, Μηχανοδηγοί, Πρυμοδέτες) σε άτομα με τα τυπικά προσόντα των προαναφερόμενων κλάδων. Ήδη, με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 3142/1955 (ΦΕΚ 43 Α') προβλέπεται η δυνατότητα, με την ίδια διαδικασία της προτεινόμενης διάταξης, πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για την ανάθεση σε αυτούς καθηκόντων Πλοηγών. Η προτεινόμενη διάταξη αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των αναγκών των πλοηγικών σταθμών εξασφαλίζοντας την απαραίτητη ευελιξία στην πρόσληψη έκτακτου προσωπικού για την ικανοποίηση εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών που ανακύπτουν σε περίπτωση ασθενειών ή υποβολής αιτήματος λήψης άδειας από τους υπαλλήλους που υπηρετούν στους πλοηγικούς σταθμούς ή λόγω της εποχικά αυξημένης κίνησης σε πολλούς πλοηγικούς σταθμούς.

Με το άρθρο 20 ρυθμίζεται το θέμα της τακτοποίησης οφειλών του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Ειδικός Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων Ναυτικών (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.) προς το Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Εστία Ναυτικών. Σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 213/1983 με το οποίο καθορίσθηκε η οργάνωση και λειτουργία του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν., η εν γένει λειτουργία του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. έχει ανατεθεί στην Εστία Ναυτικών, ο Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. δεν διαθέτει δικό του προσωπικό αλλά για τη λειτουργική του εξυπηρέτηση χρησιμοποιεί το προσωπικό της Εστίας Ναυτικών. Προβλέπεται επίσης ρητά ότι οι σχετικές δαπάνες για τη λειτουργική εξυπηρέτηση του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. από την Εστία Ναυτικών, στις οποίες περιλαμβάνονται και εκείνες που αφορούν στη μισθοδοσία των υπαλλήλων που διατίθενται από την Εστία Ναυτικών, της αποδίδονται σε ετήσια βάση και στο σύνολό τους. Για τις αποδοχές του απασχολούμενου στην Εστία Ναυτικών προσωπικού, στο οποίο ως προελέχθη ανήκουν και οι εργαζόμενοι στον κλάδο Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. αυτής, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας των ιδιωτικών υπαλλήλων και οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Εστίας Ναυτικών. Για το χρονικό διάστημα από 1.1.1998 έως 31.12.2005 εκκρεμεί η απόδοση από τον Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. στην Εστία Ναυτικών του συνολικού ποσού των 865.869,39 ευρώ, που αφορά μισθοδοσία του προσωπικού της Εστίας Ναυτικών που απασχολείται αποκλειστικά για τη λειτουργία του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν..

Η διαφορά αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι στους προϋπολογισμούς των ετών αυτών του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. δεν χρησιμοποιούντο δύο ξεχωριστοί κωδικοί μισθοδοσίας,

όπως ζητούσε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ήτοι να χρησιμοποιείται ξεχωριστός κωδικός για το ποσό της μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών που εδίδετο πέραν της συλλογικής σύμβασης εργασίας με απόφαση Δ.Σ. της Εστίας Ναυτικών. Το θέμα αυτό έχει ρυθμιστεί για το διάστημα από 1.1.2006 και εφεξής, το δε συνολικό ποσό της διαφοράς που ανάγεται στα έτη 1998 έως και 2005 έχει προσδιορισθεί και γίνεται αποδεκτό σε κοινή συνεδρίαση των διοικητικών συμβουλίων των δύο ως άνω νομικών προσώπων. Το ποσό αυτό σύμφωνα με την παρούσα διάταξη εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και αποδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Με το άρθρο 21 αντικαθίσταται το άρθρο 43 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος που κυρώθηκε με το ν. 3079/2002 (ΦΕΚ 311 Α'). Παρέχεται δε νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής να καθορίσει με απόφασή του τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των Υπαρχηγών Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.), όπως ίσχυε μέχρι σήμερα, των Υποναυάρχων Λ.Σ., καθώς και των Διοικητών των Περιφερειακών Διοικήσεων Λ.Σ.. Η ρύθμιση αυτή υπαγορεύεται από την ανάγκη κάλυψης υφισταμένου νομοθετικού κενού, δεδομένου ότι με τη διάταξη του άρθρου ενάτου του ν. 3654/2008 (ΦΕΚ 57 Α') αφ' ενός μεν αυξήθηκαν οι θέσεις των Υποναυάρχων και Αρχιπλοιάρχων που προέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. αφ' ετέρου δε οι Υπαρχηγοί Λ.Σ. κατέχουν πλέον το βαθμό του Αντιναυάρχου. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται η καλύτερη λειτουργία και οργάνωση του Λ.Σ., δεδομένου ότι τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των ανωτάτων αυτών αξιωματικών μπορούν να διαμορφώνονται και να αναπροσαρμόζονται ταχύτερα και με πιο ευέλικτη διαδικασία, ανταποκρινόμενα στις εκάστοτε ανάγκες του Λ.Σ..

Με το άρθρο 22 καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ. Αλογοσκούφης	Χρ. Φώλιας
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Δ. Αβραμόπουλος	Σ. Χατζηγάκης
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ. Βουλγαράκης	Α. Σπηλιωτόπουλος

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3079/2002

Κύρωση του Κώδικα του Προσωπικού Λιμενικού Σώματος

Άρθρο 43

Αρμοδιότητες. Καθήκοντα Υπαρχηγών Λ.Σ.
(Άρθρο 25 παράγραφος 4 του ν. 2935/2001)

Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μπορεί να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των Υπαρχηγών Λ.Σ. κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Οργανισμού Υ.Ε.Ν..

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α' ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στα δρομολογημένα πλοία που διενεργούν επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας, της ηπειρωτικής χώρας και νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. «Μεταφορέας» είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς.
2. «Επιβάτης» είναι ο χρήστης των υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς.
3. «Εκδότης» είναι το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εκδίδει εισιτήρια επιβατών και αποδείξεις μεταφοράς οχημάτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, δυνάμει να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε αποδεκτό σύμφωνα με τη νομοθεσία τεχνικό μέσο έκδοσής τους.
4. «Ατομο μειωμένης κινητικότητας» είναι κάθε άτομο, το οποίο λόγω αναπηρίας ή λόγω της φύσης της ασθένειάς του αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσχέρειες και προβλήματα κατά τη χρησιμοποίηση των μέσων δημόσιας συγκοινωνίας, ιδίως δε άτομα με κινητικές, αισθητηριακές αναπηρίες, με προβλήματα αντίληψης και επικοινωνίας, χρόνια νεφροπάθεια τελικού σταδίου, αιμορροφιλία, θαλασσαιμία, σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1, συγγενή καρδιοπάθεια.
5. «Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς» είναι η σύμβαση η οποία συνάπτεται μεταξύ του μεταφορέα ή/και του εκδότη αφενός και του επιβάτη αφετέρου και με την οποία

ο μεταφορέας αναλαμβάνει, κατά περίπτωση, την υποχρέωση μεταφοράς του επιβάτη, των αποσκευών του και του οχήματός του στον τόπο προορισμού, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις των κειμένων διατάξεων και του αποδεικτικού της μεταφοράς εγγράφου (εισιτηρίου, απόδειξης μεταφοράς οχήματος).

6. «Εισιτήριο» είναι το έγκυρο έγγραφο που χρησιμεύει ως αποδεικτικό της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς ή ισοδύναμό του υπό άλλη μορφή, αποδεκτή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής.

7. «Ναύλος» είναι το χρηματικό ποσό που αναγράφεται στο εισιτήριο και το οποίο αποτελεί το αντίτιμο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του μεταφορέα που απορρέουν από τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς, χωρίς τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

8. «Ακύρωση» νοείται η μη πραγματοποίηση προγραμματισμένου ή έκτακτου δρομολογίου για το οποίο έχει εκδοθεί τουλάχιστον ένα εισιτήριο.

Άρθρο 3

Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς

1. Η σύμβαση της θαλάσσιας μεταφοράς καταρτίζεται με απλή συμφωνία των συμβαλλομένων και αποδεικνύεται με την έκδοση εισιτηρίου στον επιβάτη ή της απόδειξης μεταφοράς οχήματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Από και δια της κατάρτισης της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς δημιουργούνται μεταξύ των συμβαλλομένων τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στα Μέρη Β' και Γ' του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 4

Επιστροφή ναύλου – αποζημιώσεις – έκπτωση ναύλου ατόμων μειωμένης κινητικότητας

1. Ο επιβάτης δικαιούται:

α) Την παροχή της κατηγορίας της θέσης και σε περίπτωση καμπίνας, τον τύπο καμπίνας που συμφωνήθηκε για το συγκεκριμένο πλοίο και ταξίδι. Σε περίπτωση μη παροχής τους ο επιβάτης δικαιούται είτε να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση λαμβάνοντας την αξία του ναύλου επιβάτη και οχήματος που κατέβαλε και χρηματική αποζημίωση προσαυξημένη κατά ποσοστό 100% επί της τιμής του ναύλου εισιτηρίου επιβάτη είτε να ταξιδέψει σε θέση κατώτερη από εκείνη για την οποία κατέβαλε το αντίτιμο του εισιτηρίου, λαμβάνοντας τη διαφορά της τιμής του ναύλου εισιτηρίου επιβάτη προσαυξημένη κατά 100%. Σε περίπτωση μη ασκήσεως του δικαιώματος της υπαναχώρησης, εάν ο μεταφορέας διαθέσει στον επιβάτη θέση ανώτερη από εκείνη για την οποία αγοράσθηκε το εισιτήριο, δεν δικαιούται να απαιτήσει τη διαφορά της επιπλέον πληρωμής, εκτός εάν η διάθεση της ανώτερης θέσης έγινε κατόπιν σχετικού αιτήματος του επιβάτη, οπότε ο τελευταίος οφείλει να καταβάλλει τη διαφορά της τιμής του ναύλου μειωμένη κατά 50%.

β) Την επιστροφή ποσοστού επί της τιμής του ναύλου

ή ολόκληρη την αξία του εισιτηρίου που κατέβαλε, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα. Επιστροφή ποσοστού τουλάχιστον 50% του ναύλου συν τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και το ΦΠΑ, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 12 ώρες πριν από την προγραμματισμένη ώρα απόπλου του πλοίου.

ββ. Επιστροφή ποσοστού τουλάχιστον 75% του ναύλου συν τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και το ΦΠΑ, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 7 ημέρες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία απόπλου του πλοίου.

γγ. Επιστροφή ολόκληρου του ναύλου συν τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και το ΦΠΑ, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 14 ημέρες πριν την προγραμματισμένη ημερομηνία απόπλου του πλοίου.

δδ. Επιστροφή ολόκληρου του ναύλου συν τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και το ΦΠΑ, ανεξαρτήτως του χρόνου ειδοποίησης του μεταφορέα, όταν ο επιβάτης για λόγους ανωτέρας βίας, ιδίως για λόγους υγείας που αποδεικνύονται εγγράφως, αδυνατεί να ταξιδέψει στην προγραμματισμένη ημέρα και ώρα για την οποία εκδόθηκε το εισιτήριο μεταφοράς.

Τα δικαιώματα αυτά δεν ισχύουν προκειμένου για εισιτήριο που έχει ήδη τροποποιηθεί κατά τους όρους της κατωτέρω περίπτωσης γ' στο χρονικό διάστημα των δεκατεσσάρων ημερών που προηγείται της αρχικής ημερομηνίας του ταξιδίου.

γ) Την τροποποίηση του εισιτηρίου του, εφόσον διατίθενται θέσεις για το ίδιο ή άλλο ταξίδι μέχρι και 24 ώρες πριν τον προγραμματισμένο απόπλου του πλοίου. Εφόσον η αξία του νέου εισιτηρίου είναι χαμηλότερη, ο επιβάτης δεν δικαιούται επιστροφή της διαφοράς.

2. Τα δικαιώματα της παραγράφου 1 ισχύουν και στην περίπτωση αγοράς εισιτηρίου από απόσταση με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο και με την προϋπόθεση της ενημέρωσης του εκδότη του εισιτηρίου εγγράφως ή με τηλεομοιοτυπία ή με άλλο μέσο αποδεκτό από τον εκδότη. Οι εκδότες οφείλουν προς τούτο να ανακοινώσουν στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής σε χρονικό διάστημα ενός μηνός από την ισχύ του παρόντος νόμου τα λοιπά μέσα που θεωρούν αποδεκτά και να ενημερώνουν σχετικά τον επιβάτη σε κάθε αγορά εισιτηρίου από απόσταση.

3. Καθορίζεται ως υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας που επιβάλλεται για την εξυπηρέτηση λόγων δημοσίου συμφέροντος, η χορήγηση έκπτωσης 50% επί του ναύλου σε όλες τις θέσεις των πλοίων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών νόμος στα άτομα μειωμένης κινητικότητας με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, με την επίδειξη σχετικής απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του τόπου κατοικίας τους. Η ίδια έκπτωση χορηγείται και στα αναπηρικά ΙΧΕ οχήματα με τα οποία μετακινείται ο δικαιούχος του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον αυτά φέρουν ειδικές πινακίδες αναπήρων πολιτών ή Δελτίο Στάθμευσης Οχημάτων των Ατόμων με Αναπηρίες (ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ «ΑΜΑ»). Η ίδια έκπτωση χορηγείται και στο συνοδό του δικαιούχου του πρώτου εδαφίου, εφόσον ο δικαιούχος είναι άτομο με παραπληγία-τετραπληγία, τύφλωση, νοητική αναπηρία, αυτισμό και σύνδρομο Down.

Άρθρο 5 **Αποσκευές**

1. Ο επιβάτης δικαιούται να μεταφέρει αποσκευές βάρους μέχρι 50 κιλών, χωρίς να καταβάλλει ιδιαίτερο ναύλο. Τα άτομα μειωμένης κινητικότητας δικαιούνται χωρίς καταβολή ιδιαίτερου ναύλου να μεταφέρουν επιπλέον των αποσκευών, κάθε εξοπλισμό ή βοήθημα που απαιτείται για την αυτόνομη μετακίνησή τους, ανεξαρτήτως βάρους.

2. Ο μεταφορέας ευθύνεται για τη φθορά ή απώλεια των αποσκευών εντός του πλοίου, εφόσον αυτές παραδίδονται για φύλαξη και εκδίδεται σχετική απόδειξη.

Άρθρο 6 **Καθυστέρηση απόπλου**

1. Σε περίπτωση καθυστέρησης του απόπλου πλοίου από την προγραμματισμένη ώρα λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ή για λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα ο επιβάτης δικαιούται:

α. Να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και να του καταβληθεί ως αποζημίωση το αντίτιμο του εισιτηρίου επιβάτη και οχήματος.

β. Να διαμείνει επί του πλοίου καθ' όλο το χρόνο της καθυστέρησης και να προωθηθεί στον προορισμό του θαλάσσιου ταξιδιού με το ίδιο πλοίο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα.

γ. Να λάβει τροφή, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, όταν η καθυστέρηση εκτείνεται πέραν των τεσσάρων ωρών από την προγραμματισμένη αρχικώς ώρα απόπλου και κατάλυμα στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, εφόσον τούτο είναι εφικτό, όταν ο αναμενόμενος χρόνος αναχωρήσεως είναι τουλάχιστον η επόμενη ημέρα από την προγραμματισμένη ώρα απόπλου και μεσολαβούν τουλάχιστον 6 ώρες ή η καθυστέρηση αναμένεται να διαρκέσει πέραν του εξαώρου και η προγραμματισμένη ώρα απόπλου είναι μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00. Εφόσον η παροχή καταλύματος δεν είναι εφικτή καταβάλλεται στον επιβάτη χρηματική αποζημίωση που ισούται με το διπλάσιο του ναύλου επιβάτη.

δ. Να λάβει χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% ή 50% επί του ναύλου ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον τελικά προωθήθηκε στον προορισμό του με το ίδιο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα και η καθυστέρηση ήταν μεγαλύτερη των 3 ή 6 ωρών αντίστοιχα από τον προγραμματισμένο χρόνο άφιξης του στον προορισμό του. Το δικαίωμα αυτό ασκείται στο λιμένα αναχώρησης ή άφιξης του πλοίου.

ε. Να λάβει χρηματική αποζημίωση διπλάσια του ναύλου μεταφοράς επιβάτη, καθώς και τον καταβληθέντα ναύλο μεταφοράς οχήματος ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον δεν προωθηθεί στον προορισμό του σε εύλογο χρόνο με το ίδιο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο με υπαιτιότητα του μεταφορέα. Ο εύλογος χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 24 ώρες από την προγραμματισμένη ώρα απόπλου του πλοίου.

Άρθρο 7 **Καθυστέρηση - διακοπή ταξιδιού**

1. Στην περίπτωση καθυστέρησης του ταξιδιού λόγω

ζημίας ή βλάβης του πλοίου κατά τη διάρκεια του πλου ή για λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα, ο επιβάτης δικαιούται:

α. να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση οπότε και του οφείλεται ο αναλογών ναύλος επιβάτη για το υπολειπόμενο τμήμα της διαδρομής με το ίδιο πλοίο στην ίδια θέση και ο ναύλος οχήματος που αντιστοιχεί στο τμήμα μεταξύ του τελικού προορισμού και του λιμένα αποβίβασής του, είτε

β. να συνεχίσει το ταξίδι και σε περίπτωση καθυστέρησης άφιξης του στον προορισμό του μεγαλύτερης των 3 ή 6 ωρών, χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% ή 50% επί του ναύλου αντίστοιχα ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων.

2. Ομοίως ο επιβάτης δικαιούται χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% ή 50% επί του ναύλου ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων στην περίπτωση διακοπής του ταξιδιού σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημίας ή βλάβης του πλοίου και εφόσον τελικά προωθήθηκε στον προορισμό του με άλλο πλοίο με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 3 ή 6 ωρών από τον προγραμματισμένο χρόνο άφιξης του αντίστοιχα.

3. Στην περίπτωση διακοπής του ταξιδιού σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημίας ή βλάβης του πλοίου και εφόσον δεν προωθήθηκε στον προορισμό του με άλλο πλοίο με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα ο επιβάτης, εφόσον δεν ασκήσει δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση, δικαιούται:

α. να λάβει τροφή, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα καθόλο το χρόνο αναμονής μέχρι τη συνέχιση του ταξιδιού του και κατάλυμα στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, εφόσον τούτο είναι εφικτό, όταν ο αναμενόμενος χρόνος αναχωρήσεως είναι τουλάχιστον η επόμενη ημέρα από την προγραμματισμένη αρχικώς ώρα απόπλου από το ενδιάμεσο λιμάνι και μεσολαβούν μεταξύ τους τουλάχιστον 6 ώρες ή ο αναμενόμενος χρόνος αναχωρήσεως υπερβαίνει το εξάωρο και η διακοπή του ταξιδιού έλαβε χώρα μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00. Εφόσον η παροχή καταλύματος δεν είναι εφικτή καταβάλλεται στον επιβάτη χρηματική αποζημίωση που ισούται με το διπλάσιο του ναύλου επιβάτη και

β. χρηματική αποζημίωση διπλάσια του ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων.

4. Η άσκηση ενός εκ των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος αποδεικνύεται με ενυπόγραφη συμπλήρωση από τον επιβάτη σχετικού εντύπου, που χορηγείται από τον μεταφορέα κατά την ενημέρωση του επιβάτη για το γεγονός της καθυστέρησης ή διακοπής του ταξιδιού.

Άρθρο 8 **Απώλεια ανταπόκρισης**

1. Σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης του ταξιδιού, λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ή υπαιτιότητας του μεταφορέα και εξ αυτών απώλειας της ανταπόκρισης για συνέχιση του θαλάσσιου ταξιδιού, ο επιβάτης που διαθέτει εισιτήριο ανταπόκρισης, ενημερώνει σχετικά τον μεταφορέα και δικαιούται να προωθηθεί στον τελικό προορισμό του με τον προσφορότερο τρόπο, με μέριμνα και δαπάνες του τελευταίου.

2. Ο επιβάτης δικαιούται επίσης, με μέριμνα και δαπάνες του μεταφορέα, να λάβει τροφή και κατάλυμα στο

λιμάνι ανταπόκρισης, όταν εξαιτίας της απώλειας ανταπόκρισης αναγκάστηκε να αναχωρήσει για τον τελικό προορισμό του την επομένη ημέρα από την άφιξή του και μεταξύ τους μεσολαβούν τουλάχιστον 6 ώρες ή όταν η άφιξη στο λιμένα ανταπόκρισης έλαβε χώρα μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00 και η αναχώρηση για τον τελικό προορισμό του αναμένεται να γίνει σε χρόνο που υπερβαίνει το εξάωρο.

Άρθρο 9 **Απαγόρευση απόπλου πλοίου** **λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών**

1. Σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου του πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών ο επιβάτης δικαιούται:

α. Να τροποποιήσει το εισιτήριό του όσον αφορά την ημερομηνία του ταξιδιού.

β. Να διαμείνει επί του πλοίου, εφόσον κατά την κρίση του πλοιάρχου οι συνθήκες το επιτρέπουν, καθ' όλο το χρόνο ισχύος της απαγόρευσης απόπλου για να συνεχίσει το ταξίδι του.

γ. Να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, οπότε και του οφείλεται ο αναλογών ναύλος.

2. Σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών και καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του πλοίου στο λιμάνι, ο μεταφορέας υποχρεούται στην τήρηση συστήματος ελέγχου επιβιβαζόμενων και αποβιβαζόμενων επιβατών.

Άρθρο 10 **Ακύρωση ταξιδιού**

1. Όταν το ταξίδι ακυρωθεί με υπαιτιότητα του μεταφορέα, ο επιβάτης έχει το δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλων αντισταθμιστικών παροχών κατ' επιλογή του. Η αποζημίωση πρέπει να είναι πλήρης και να καλύπτει κάθε θετική και αποθετική ζημία την οποία ο επιβάτης αποδεδειγμένα υπέστη εκ του λόγου αυτού. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν εάν ο επιβάτης:

α. ενημερωθεί μία εβδομάδα πριν από τον προγραμματισμένο χρόνο αναχώρησης και του επιστραφεί το αντίτιμο του εισιτηρίου που καταβλήθηκε ή

β. ενημερωθεί τουλάχιστον 12 ώρες πριν τον προγραμματισμένο απόπλου του ακυρωθέντος δρομολογίου και προωθηθεί με άλλο μέσο στον προορισμό του σε χρονικό διάστημα εντός 12 ωρών από τον προγραμματισμένο απόπλου του ακυρωθέντος δρομολογίου.

2. Κατά τόπο αρμόδια δικαστήρια για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου είναι είτε το δικαστήριο της έδρας του μεταφορέα είτε το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του επιβάτη. Οι σχετικές διαφορές εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Όταν λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ακυρωθεί προγραμματισμένο δρομολόγιο, ο επιβάτης δικαιούται:

α. Να ενημερωθεί εγκαίρως και εφόσον συμφωνήσει να προωθηθεί στον προορισμό του με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα σε χρονικό διάστημα εντός 24 ωρών ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και να του επιστραφεί το αντίτιμο του εισιτηρίου.

β. Να λάβει τροφή και κατάλυμα, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα υπό τους όρους του άρθρου 6 περίπτωση γ', εφόσον ο επιβάτης δεν προωθηθεί στον προο-

ρισμό του ή δεν υπαναχωρήσει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση α'.

γ. Χρηματική αποζημίωση διπλάσια του ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον δεν προωθηθεί στον προορισμό του εντός 24 ωρών με υπαιτιότητα του μεταφορέα.

4. Στην περίπτωση που δεν κατέστη δυνατή η προώθηση επιβάτη ακυρωθέντος δρομολογίου στον προορισμό του και αυτός έχει στην κατοχή του εισιτήριο επιστροφής ο επιβάτης δικαιούται επιπρόσθετα να επιστρέψει το εισιτήριο επιστροφής και να λάβει ως αποζημίωση από τον μεταφορέα το αντίτιμο του εισιτηρίου που κατέβαλε.

Άρθρο 11 **Άρνηση επιβίβασης**

1. Σε περίπτωση που ο μεταφορέας εκτιμά εύλογα ότι θα υποχρεωθεί να αρνηθεί την επιβίβαση ορισμένου αριθμού επιβατών προς τους οποίους έχει εκδοθεί έγκυρο εισιτήριο, υποχρεούται να αναζητήσει αρχικά τους επιβάτες εκείνους που εθελοντικά διατίθενται να μην επιβιβαστούν, με αντάλλαγμα συγκεκριμένη παροχή που συμφωνείται μεταξύ αυτών και του μεταφορέα και επιπλέον μεριμνά για τη συντομότερη μεταφορά αυτών στον προορισμό τους, με δαπάνη του μεταφορέα.

2. Όταν ο αριθμός των επιβατών που διατίθενται να μην επιβιβαστούν εθελοντικά δεν επαρκεί προκειμένου το πλοίο να ταξιδεύσει με ασφάλεια, ο μεταφορέας δύναται να αρνηθεί σε επιβάτες την επιβίβαση παρά τη θέλησή τους. Ο επιβάτης που για το λόγο αυτόν δεν του επιτράπηκε η επιβίβαση και έχει στην κατοχή του έγκυρο εισιτήριο δικαιούται:

α. να λάβει χρηματική αποζημίωση τριπλάσια της αξίας του ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή

β. τη συντομότερη μεταφορά του μέχρι τον τελικό προορισμό με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, καθώς και την παροχή τροφής και καταλύματος σε ξενοδοχείο υπό τους όρους του άρθρου 6 περίπτωση γ' ή μεταφορά σε χρόνο της επιλογής του. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται επιπρόσθετα ως αποζημίωση η αξία του ναύλου μεταφοράς επιβάτη.

Άρθρο 12 **Καταγγελίες - παράπονα επιβατών**

1. Για κάθε παράπονο ή καταγγελία κατά τη διάρκεια του πλου οι επιβάτες δύναται να απευθύνονται στον ορισμένο για το σκοπό αυτόν αξιωματικό του πλοίου και μετά το πέρας του ταξιδιού στον εκδότη του εισιτηρίου ή τον μεταφορέα ή στις Λιμενικές Αρχές. Με μέριμνα του μεταφορέα και του φορέα διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του λιμένα τοποθετούνται σε εμφανή σημεία του πλοίου και του λιμένα, αντίστοιχα, έντυπα υποβολής παραπόνων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα αναφορικά με τις προσφερθείσες επί του πλοίου υπηρεσίες. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του εντύπου, η αρμόδια Υπηρεσία ή Υπηρεσίες εποπτείας διαχείρισης των παραπόνων και στατιστικής καταγραφής αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

2. Παράπονα ή καταγγελίες ατόμων μειωμένης κινητι-

κότητας και τυχόν απαντήσεις επ' αυτών θα διαβιβάζονται και στο συμβουλευτικό όργανο της παραγράφου 8 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 13

Τρόπος επιστροφής εισιτηρίου-ναύλου και καταβολής χρηματικών αποζημιώσεων

1. Η επιστροφή ή η τροποποίηση του εισιτηρίου από τον επιβάτη γίνεται στον εκδότη αυτού ή στον κατά λιμένα οριζόμενο από τον μεταφορέα ναυτικό πράκτορα ή σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο νομιμοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις να εκδίδει εισιτήρια επιβατών και αποδείξεις μεταφοράς οχημάτων για το συγκεκριμένο πλοίο.

2. Η επιστροφή ποσοστού ή ολόκληρου του ναύλου ή του αντιτίμου του εισιτηρίου και η καταβολή των τυχόν αποζημιώσεων προς τον επιβάτη βαρύνει τον μεταφορέα και γίνεται κατ' επιλογή του επιβάτη από τον ίδιο, τον εκδότη του εισιτηρίου ή από τον κατά λιμένα οριζόμενο από τον μεταφορέα ναυτικό πράκτορα σε μετρητά, με τραπεζική εντολή ή επιταγή εφόσον υπάρχει συγκατάθεση του επιβάτη και σε χρόνο έως και 7 ημέρες μετά την προγραμματισμένη αναχώρηση του πλοίου.

3. Η επιστροφή ναύλου ή η καταβολή αποζημίωσης συνοδεύεται με αντίγραφο σχετικής έγγραφης απόδειξης που χορηγείται προς τον επιβάτη.

4. Η επιστροφή ναύλου, η καταβολή τυχόν αποζημίωσης και η τροποποίηση του εισιτηρίου γίνεται με παράδοση από τον επιβάτη του σώματος του εισιτηρίου ή του αποκόμματος.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις επιβατών

Ο επιβάτης υποχρεούται:

1. Να προσέρχεται στο πλοίο μισή ώρα πριν την προγραμματισμένη ώρα απόπλου.
2. Να φέρει το όχημα στο χώρο αναμονής φόρτωσης 1 ώρα πριν τον απόπλου.
3. Να επιδεικνύει το εισιτήριό του κατά την επιβίβαση και τον έλεγχο και να καταλαμβάνει την αντίστοιχη θέση ή κλίνη που αναγράφεται σε αυτό.
4. Να τοποθετεί ογκώδεις αποσκευές ή αντικείμενα στους ειδικούς χώρους ώστε να μην παρεμποδίζεται η διέλευση των επιβατών στους διαδρόμους του πλοίου.
5. Να συμμορφώνεται στις οδηγίες των αρμόδιων προσώπων του πλοίου που σχετίζονται με την ησυχία, ευταξία, καθαριότητα και ασφάλεια του πλοίου.
6. Να συμμορφώνεται στους κανονισμούς του πλοίου, καθώς και στις οδηγίες του πλοίαρχου ή του προσωπικού του πλοίου.
7. Να μην τοποθετεί αποσκευές ή αντικείμενα στα καθίσματα ή τις θέσεις επιβατών.
8. Να μην παραμένει στους χώρους οχημάτων. Εξαιρούνται οι οδηγοί τους, κατά την είσοδο και έξοδο των οχημάτων από τα πλοία.
9. Να μην μεταφέρει εκρηκτικές, εύφλεκτες, εμπρηστικές και γενικά επικίνδυνες ύλες.
10. Να δίνει, κατά την ηλεκτρονική κράτηση ή την έκδοση του εισιτηρίου, ακριβή στοιχεία ταυτότητάς του,

αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με αποκλειστικό σκοπό την ενημέρωσή του από τον μεταφορέα σε περίπτωση καθυστέρησης, ακύρωσης ή ματαίωσης του δρομολογίου του πλοίου. Σε περίπτωση μη επιθυμίας του επιβάτη να γνωστοποιήσει στοιχεία επικοινωνίας, αυτή καταχωρείται εγγράφως από τον εκδότη επί του εισιτηρίου. Σε περίπτωση ηλεκτρονικής κράτησης, ο επιβάτης συμπληρώνει τα στοιχεία επικοινωνίας του στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα ή συμπληρώνει την επιλογή «Δεν επιθυμώ να ενημερωθώ σε περίπτωση καθυστέρησης, ακύρωσης ή ματαίωσης του δρομολογίου».

11. Να ελέγχει κατά την έκδοση του εισιτηρίου την ορθότητα των αναγραφόμενων στο εισιτήριο στοιχείων (ημερομηνία, ώρα, δρομολόγιο, πλοίο, στοιχεία ταυτότητας κ.λπ.) και να μην το παραλαμβάνει σε περίπτωση λανθασμένης αναγραφής.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις μεταφορέα

Ο μεταφορέας υποχρεούται:

1. Να παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών χωρίς διακρίσεις στους επιβάτες,
2. Να παρέχει στον επιβάτη τη θέση, καθώς και τον τύπο καμπίνας που συμφωνήθηκε, όπως προσδιορίζονται στο εισιτήριο.
3. Να προσδιορίζει στο εισιτήριο το πλοίο, το ταξίδι, την ημερομηνία, την ώρα αναχώρησης και προγραμματισμένης άφιξης, καθώς επίσης και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις. Πριν την παράδοση του εισιτηρίου ενημερώνει και προφορικά τον επιβάτη για το όνομα του πλοίου, το ταξίδι, την ημερομηνία και την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης και άφιξης.
4. Να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο τήρησης των όρων ασφάλειας και υγιεινής των επιβατών του πλοίου.
5. Να ανακοινώνει δημόσια τα δρομολόγια με κάθε πρόσφορο μέσο και να πληροφορεί εγκαίρως το κοινό σχετικά με την εκτέλεσή τους.
6. Να ενημερώνει τηλεφωνικά ή μέσω μηνύματος SMS ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους επιβάτες οι οποίοι κατά την έκδοση του εισιτηρίου είχαν γνωστοποιήσει στοιχεία επικοινωνίας στην περίπτωση ματαίωσης-ακύρωσης, αλλαγής ή καθυστέρησης των προγραμματισμένων δρομολογίων.
7. Να ανακοινώνει με προσβάσιμες στους επιβάτες μορφές αναγγελίας (οπτική και ηχητική αναγγελία στην ελληνική και αγγλική γλώσσα) εντός του πλοίου την οποιαδήποτε καθυστέρηση στον απόπλου, πλου και κατάπλου του πλοίου, αναφέροντας τόσο τον εκτιμώμενο χρόνο όσο και την αιτία της καθυστέρησης.
8. Στις περιπτώσεις των άρθρων 6, 7, 8 και 10 παρ. 3 του παρόντος, μεριμνά για την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας στα άτομα μειωμένης κινητικότητας ή στα άτομα που χρήζουν ειδικής φροντίδας (όπως βρέφη, μικρά παιδιά και τους συνοδούς τους, εγκύους, ηλικιωμένα πρόσωπα), όπως συνοδεία, όπου απαιτείται, υποστήριξη από κατάλληλο προσωπικό για τη διαχείριση αποσκευών και για την εξυπηρέτηση προσωπικών αναγκών.
9. Να μεριμνά για την ενημέρωση του ενδιαφερόμενου

επιβάτη από τον εκδότη πριν την έκδοση του εισιτηρίου για τις τιμές και εκπτώσεις.

10. Να τηρεί οργανωμένες διαδικασίες υποδοχής, καταγραφής και επίλυσης ή απάντησης σε παράπονα - διαμαρτυρίες των επιβατών και παρέχει στους επιβάτες με οπτική και ηχητική αναγγελία προ του κατάπλου του πλοίου στο πρώτο λιμάνι του δρομολογίου του σαφή πληροφόρηση για τις διαδικασίες αυτές.

11. Να τοποθετεί σε εμφανή σημεία επί του πλοίου και στα πρακτορεία έκδοσης εισιτηρίων Πίνακα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα στον οποίο αναγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του επιβάτη και του μεταφορέα. Ο Πίνακας αυτός διατίθεται επιπρόσθετα σε γραφή Braille και σε κείμενο γραμματοσειράς μεγάλου μεγέθους στην υποδοχή του πλοίου κατόπιν αιτήματος επιβάτη.

12. Να μη εκδίδει εισιτήρια για δρομολόγια που δεν έχουν την αποδοχή του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

13. Να ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή για τις τιμές που εφαρμόζει, εντός τριών ημερών από την έναρξη ισχύος τους (κατά προέλευση – προορισμό – οικονομική θέση – κατηγορία οχημάτων) καθώς και για οποιαδήποτε μεταβολή τους (μείωση, αύξηση) και διαφοροποίησή τους (εκπτώσεις, προσφορές).

14. Να ενημερώνει κατά την έκδοση του εισιτηρίου τον επιβάτη για τον ακριβή τρόπο υπολογισμού του ποσού με το οποίο θα χρεώνεται η μεταφορά αποσκευών το βάρος των οποίων υπερβαίνει το καθοριζόμενο στην παράγραφο 1 του άρθρου 5.

15. Να μην αυξάνει την τιμή του εισιτηρίου για το οποίο έγινε κράτηση μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής κράτησης θέσεως μέχρι τη συμφωνημένη ημερομηνία και ώρα παραλαβής ή πληρωμής του εισιτηρίου.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Άρθρο 16 Γενικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τα δικαιώματα των επιβατών που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις μη αποκλεισμένου του δικαιώματός τους για αποκατάσταση κάθε περαιτέρω ζημίας.

2. Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται καταβολή χρηματικής αποζημίωσης λόγω υπαιτιότητας του μεταφορέα, αυτός οφείλει να αποδείξει ότι δεν ενήργησε ή δεν παρέλειψε να ενεργήσει υπαιτίως.

3. Απαγορεύεται η μεταβίβαση του εισιτηρίου χωρίς την έγκριση του μεταφορέα ή του εκδότη του εισιτηρίου.

4. Ο μεταφορέας και ο υπόχρεος έκδοσης και διάθεσης εισιτηρίων που έχουν πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Αποδείξεων (Η.Σ.Κ.Θ.Ε.Α) απαγορεύεται να αρνούνται κράτηση θέσεων και έκδοση εισιτηρίου όταν από το Η.Σ.Κ.Θ.Ε.Α. προκύπτει η διαθεσιμότητα θέσεων. Άρνηση κράτησης θέσεως και έκδοσης εισιτηρίου δικαιολογείται μόνο όταν αποδεδειγμένα πρόκειται για πρόσωπο που είναι επικίνδυνο είτε για την ασφάλεια του πλοίου είτε για τη ζωή, υγεία, ασφάλεια και ησυχία των επιβαινόντων.

5. Καμία απαίτηση δεν δύναται να θεμελιωθεί για καθυστέρηση, διακοπή, ακύρωση ή τροποποίηση δρομολογίου που οφείλεται σε λόγους δημόσιας τάξης και ασφαλείας, στην εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας ή σε

εντολές της αρμόδιας Αρχής γενικά, ιδίως δε για την παροχή βοήθειας σε πλοία ή πρόσωπα που βρίσκονται σε κίνδυνο ή για τυχόν εγκεκριμένη τροποποίηση των προγραμματισμένων δρομολογίων η οποία σχετίζεται με την εξυπηρέτηση εκτάκτων μεταφορικών αναγκών ή την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών δύναται να τροποποιούνται τα ποσοστά επιστροφής του ναύλου στους επιβάτες, οι χρηματικές αποζημιώσεις και τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο χρονικά διαστήματα.

7. Ρήτρες οι οποίες προβλέπουν παραιτηση του επιβάτη από την άσκηση των δικαιωμάτων του παρόντος νόμου ή απαλλάσσουν τον μεταφορέα από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο είναι άκυρες.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, συγκροτείται συμβουλευτικό όργανο αποτελούμενο από εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και των φορέων των πλοιοκτητών των πλοίων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών νόμος, το οποίο σε τακτά χρονικά διαστήματα θα εξετάζει όλα τα πρακτικά θέματα που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σε όλο το φάσμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και θα εισηγείται στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, μέτρα για τη βελτίωσή της.

9. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών στις οποίες συζητούνται θέματα που αφορούν επιβάτες με αναπηρία, συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος της πλέον αντιπροσωπευτικής οργάνωσης ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 17

Φιλική διευθέτηση διαφορών μεταφοράς του επιβάτη

Για την εξώδικη επίλυση των διαφορών μεταξύ του μεταφορέα ή του εκδότη και του επιβάτη, ο επιβάτης δύναται να απευθύνεται στον Συνήγορο του Καταναλωτή.

Άρθρο 18

Διοικητικές κυρώσεις

Στους παραβάτες των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου επιβάλλονται με απόφαση του Προϊσταμένου της κατά τόπον αρμόδιας Λιμενικής Αρχής οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, ΦΕΚ 261 Α΄). Στους παραβάτες των υποχρεώσεων των παραγράφων 3 έως και 8 του άρθρου 15 επιβάλλονται με απόφαση του Προϊσταμένου της κατά τόπον αρμόδιας Λιμενικής Αρχής οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, ΦΕΚ 261 Α΄).

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

1. Στην ενότητα II της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν.2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμί-

σεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 19 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται περίπτωση κα) ως ακολούθως:

«κα) Προμήθειες και επισκευές που αφορούν στην τεχνική υποστήριξη των πλωτών μέσων της Πλοηγικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και προμήθειες κατά τις διατάξεις του ν. 3142/1955 (ΦΕΚ 43 Α') και του εκτελεστικού αυτού β.δ. 28 Ιαν./26 Φεβρ. 1958 (ΦΕΚ 44 Α'), που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία των κατά τόπους Πλοηγικών Σταθμών και μέχρι του ποσού των 45.000 ευρώ ετησίως για καθένα από τους Σταθμούς αυτούς.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν. 3142/1955 (ΦΕΚ 43 Α') «Περί Πλοηγικής Υπηρεσίας» προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Ομοίως, προς κάλυψη κάθε, αρμόδια διαπιστούμενης, έκτακτης υπηρεσιακής ανάγκης Πλοηγικών Σταθμών, μπορεί ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από πρόταση του Συμβουλίου Πλοηγικής Υπηρεσίας, με απόφασή του, να επιτρέπει στους Λιμενάρχες την ανάθεση καθηκόντων για επιβοήθηση πλοηγίσεων πλοίων και σε άτομα τα οποία κατέχουν τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα για τους κλάδους κυβερνητών πλοηγίων, μηχανοδηγών πλοηγίων και πρυμοδετών, συμπεριλαμβανόμενων και των συνταξιούχων του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου. Το έκτακτο αυτό προσωπικό, πέραν των προαναφερόμενων αρμοδιοτήτων του, υποχρεούται να επιβοηθή το έργο των πλοηγικών σταθμών στα πλαίσια των καθηκόντων του. Με την ίδια απόφαση θα ορίζεται η αποζημίωση κάθε φορά, αναλόγως της χωρητικότητας του εκάστοτε πλοηγούμενου πλοίου, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει, το ένα δεύτερο των εισπραττόμενων για την πλοήγηση πλοηγικών δικαιωμάτων, συνολικώς δε κατά μήνα τα τρία τέταρτα του καταβαλλόμενου εκάστοτε μισθού στους μόνιμους υπαλλήλους των προαναφερόμενων κλάδων.»

Άρθρο 20

Οποιαδήποτε διαφορά έχει προκύψει μέχρι σήμερα από τη μη απόδοση εκ μέρους του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ειδικός Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων Ναυτικών» (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.) προς το Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Εστία Ναυτικών» του συνόλου της επιβάρυνσης από τη μισθοδοσία του προσωπικού της Εστίας Ναυτικών που απασχολείται αποκλειστικά για τη λειτουργική εξυπηρέτηση του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. και έχει καθορισθεί για τα έτη 1998 έως και 2005 με κοινές αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των ως άνω νομικών προσώπων, εγκρίνεται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και αποδίδεται από τον Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. προς την Εστία Ναυτικών εντός μηνός από δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 21

Το άρθρο 43 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος που κυρώθηκε με το ν. 3079/2002 (ΦΕΚ 311 Α'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 43

Αρμοδιότητες – Καθήκοντα
Υπαρχηγών Λ.Σ., Υποναυάρχων Λ.Σ. και Διοικητών
Περιφερειακών Διοικήσεων Λ.Σ.

Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των Υπαρχηγών Λ.Σ., Υποναυάρχων Λ.Σ., καθώς και των Διοικητών των Περιφερειακών Διοικήσεων Λ.Σ., κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής»

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ. Αλογοσκούφης	Χρ. Φώλιας
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Δ. Αβραμόπουλος	Σ. Χατζηγάκης
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ. Βουλγαράκης	Αρ. Σπηλιωτόπουλος

Αριθμ. 151/4/2008

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής «Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου: α) καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιβατών και μεταφορέων, στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές, β) ρυθμίζονται θέματα της Πλοηγικής Υπηρεσίας και του Ειδικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Ναυτικών (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.) και γ) επέρχονται τροποποιήσεις στον κώδικα προσωπικού Λ.Σ. (ν.3079/2002), όσον αφορά προαγωγές προσωπικού του Λ.Σ.. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

I. ΜΕΡΟΣ Α΄

Καθορίζονται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, η έννοια των όρων, που αναφέρονται σε αυτόν, για την εφαρμογή του, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς, από και δια της οποίας δημιουργούνται μεταξύ των συμβαλλομένων τα οριζόμενα κατωτέρω δικαιώματα και υποχρεώσεις. (άρθρα 1-3)

II. ΜΕΡΟΣ Β΄

1.α. Καθορίζονται τα δικαιώματα των επιβατών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- i) Χρηματική αποζημίωση, σε περίπτωση μη παροχής της συμφωνηθείσας θέσης ή / και καμπίνας.
- ii) Επιστροφή ποσοστού επί της τιμής του ναύλου ή ολόκληρης της αξίας του εισιτηρίου, στις οριζόμενες περιπτώσεις.
- iii) Τροποποίηση του εισιτηρίου, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.
- iv) Μεταφορά αποσκευών ορισμένου βάρους.
- v) Μεταφορά επιπλέον εξοπλισμού ή βοηθήματος, ανεξαρτήτως βάρους, από άτομα μειωμένης κινητικότητας, χωρίς την καταβολή ιδιαίτερου ναύλου.
- vi) Καταβολή, ως αποζημίωσης, του αντιτίμου του εισιτηρίου επιβάτη και οχήματος, διαμονή επί του πλοίου, προώθηση στον προορισμό του θαλάσσιου ταξιδιού, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, τροφή και παροχή καταλύματος στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, εφόσον αυτό είναι εφικτό, ομοίως, με δαπάνη του μεταφορέα και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον το πλοίο καθυστερήσει να αποπλεύσει κατά την προγραμματισμένη ώρα, λόγω βλάβης ή ζημιάς ή για άλλους λόγους, που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα.
- vii) Καταβολή του αναλογούντος ναύλου επιβάτη για το υπολειπόμενο τμήμα της διαδρομής και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον καθυστερεί το ταξίδι λόγω βλάβης ή ζημιάς του πλοίου, κατά τη διάρκεια του πλου ή για άλλους λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα
- viii) Εξασφάλιση της τροφής καθ' όλο το χρόνο αναμονής, μέχρι τη συνέχιση του ταξιδιού και καταλύματος στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, εφόσον αυτό είναι εφικτό και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον έχει διακοπεί το ταξίδι σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημιάς ή βλάβης του πλοίου και ο επιβάτης δεν προωθείται στον προορισμό του με άλλο πλοίο, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα.

ix) Προώθηση του επιβάτη, που διαθέτει εισιτήριο ανταπόκρισης, στον τελικό προορισμό του με τον προτιμότερο τρόπο και με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης του ταξιδιού, λόγω βλάβης ή ζημιάς του πλοίου, ή υπαιτιότητας του μεταφορέα και απώλειας εκ του λόγου αυτού της ανταπόκρισης για συνέχιση του θαλάσσιου ταξιδιού.

x) Τροφή και κατάλυμα στο λιμάνι ανταπόκρισης, με μέριμνα και δαπάνες του μεταφορέα, όταν σε περίπτωση απώλειας αυτής, ο επιβάτης εξαναγκάστηκε να αναχωρήσει για τον τελικό προορισμό του την επόμενη ημέρα από την άφιξή του και εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις.

xi) Τροποποίηση του εισιτηρίου, διαμονή επί του πλοίου κ.λπ. σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου του πλοίου, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών.

ου, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών.

xii) Χρηματική αποζημίωση, προώθηση στον προορισμό του ή εξασφάλιση τροφής και καταλύματος, κατά περίπτωση, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, σε περίπτωση ακύρωσης του ταξιδιού με υπαιτιότητα του μεταφορέα ή λόγω βλάβης ή ζημιάς του πλοίου.

β. Επιβάλλεται, ως υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για την εξυπηρέτηση λόγω δημοσίου συμφέροντος, η χορήγηση έκπτωσης 50% επί του ναύλου σε όλες τις θέσεις των πλοίων στα άτομα μειωμένης κινητικότητας, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, καθώς και στους συνοδούς αυτών και στα αναπηρικά ΙΧΕ οχήματα, με τα οποία μετακινείται ο δικαιούχος, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρα 4-10)

2.α. Σε περίπτωση έκδοσης υπεράριθμων εισιτηρίων, ο μεταφορέας υποχρεούται να αναζητήσει τους επιβάτες, που είναι εθελοντικά διατεθειμένοι να μην ταξιδέψουν, έναντι συγκεκριμένης παροχής και να μεριμνήσει επιπλέον για τη συντομότερη μεταφορά στον προορισμό τους, με δαπάνη του.

β. Ο επιβάτης δικαιούται χρηματικής αποζημίωσης ή / και τη συντομότερη μεταφορά του, μέχρι τον τελικό προορισμό, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, καθώς και την παροχή τροφής και καταλύματος σε ξενοδοχείο, εφόσον δεν κατέστη δυνατή η επιβίβασή του στο πλοίο. (άρθρο 11)

3.α. Παρέχεται η δυνατότητα στους επιβάτες να απευθύνονται για κάθε παράπονο ή καταγγελία, για τις προσφερθείσες επί του πλοίου υπηρεσίες, στον αρμόδιο αξιωματικό του πλοίου, στον εκδότη του εισιτηρίου ή τον μεταφορέα ή στις οικείες Λιμενικές Αρχές.

β. Με υπουργική απόφαση, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του σχετικού εντύπου (υποβολής παραπόνων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), που τοποθετείται σε εμφανή σημεία του πλοίου και του λιμένα. Με την ίδια απόφαση, καθορίζεται και η αρμόδια Υπηρεσία διαχείρισης των παραπόνων και στατιστικής καταγραφής αυτών κ.λπ.. (άρθρο 12)

4. Καθορίζεται ο τρόπος επιστροφής ή τροποποίησης του εισιτηρίου -ναύλου και καταβολής των προαναφερόμενων χρηματικών αποζημιώσεων. (άρθρο 13)

III. ΜΕΡΗ Γ΄ και Δ΄

Καθορίζονται, αναλυτικά, οι υποχρεώσεις των επιβατών και του μεταφορέα. (άρθρα 14 και 15)

IV. ΜΕΡΟΣ Ε΄

1.α. Ο επιβάτης μπορεί να ζητήσει αποκατάσταση κάθε περαιτέρω ζημιάς, καθόσον δεν θίγονται τα δικαιώματα του, από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

β. Απαγορεύεται η μεταβίβαση του εισιτηρίου, χωρίς την έγκριση του μεταφορέα ή του εκδότη αυτού.

γ. Απαγορεύεται, επίσης, η άρνηση κράτησης θέσης και έκδοσης εισιτηρίου, από τον μεταφορέα ή τον υπόχρεο έκδοσης και διάθεσης εισιτηρίων, που έχουν πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Αποδείξεων, πλην της οριζόμενης εξαιρέσεως.

δ. Δεν είναι δυνατή η θεμελίωση οποιασδήποτε απαίτησης για καθυστέρηση, διακοπή, ακύρωση ή τροποποίηση δρομολογίου, που οφείλεται σε συγκεκριμένους λόγους (λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εφαρμογή κείμενης νομοθεσίας κ.λπ.).

ε. Παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης, με υπουργική απόφαση, των ποσοστών επιστροφής του ναύλου, των χρηματικών αποζημιώσεων κ.λπ..

στ. Προβλέπεται η ακυρότητα των ρητρών, με τις οποίες ο επιβάτης παραιτείται από την άσκηση των δικαιωμάτων του ή ο μεταφορέας απαλλάσσεται των υποχρεώσεων, που απορρέουν από τον υπό ψήφιση νόμο.

ζ. Συγκροτείται, με υπουργική απόφαση, συμβουλευτικό όργανο, με την οριζόμενη συγκρότηση, το οποίο εξετάζει όλα τα πρακτικά θέματα, που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, σε όλο το φάσμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και εισηγείται μέτρα για τη βελτίωσή της.

η. Προβλέπεται η συμμετοχή, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, εκπροσώπου της πλέον αντιπροσωπευτικής οργάνωσης ατόμων με αναπηρία, οσάκις συζητούνται σε αυτό θέματα που αφορούν επιβάτες με αναπηρία.

(άρθρο 16)

2. Παρέχεται η δυνατότητα στον επιβάτη να απευθύνεται στο Συνήγορο του Καταναλωτή για την εξώδικη επίλυση των διαφορών μεταξύ αυτού και του μεταφορέα ή του εκδότη.

(άρθρο 17)

3. Προβλέπεται η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων (πρόστιμο μέχρι 41.894,00 ευρώ του άρθρου 157 του Κώδικα Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973): i) σε όσους παραβαίνουν τις υποχρεώσεις του υπό ψήφιση νόμου, ii) στους μεταφορείς που παραβαίνουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις τους (παρ. 3-8 του άρθρου 15).

(άρθρο 18)

I. ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

1.α Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ.5 (II) του ν.2286/1995 και υπάγονται στις εξαιρέσεις από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού και οι προμήθειες και επισκευές, που αφορούν στην τεχνική υποστήριξη των πλωτών μέσων της Πλοηγικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και οι προμήθειες που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία των κατά τόπους Πλοηγικών Σταθμών και μέχρι του ποσού των 45.000 ευρώ, ετησίως για καθένα από τους Σταθμούς αυτούς.

β.i) Συμπληρώνονται, επίσης, οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν.3142/1955 και παρέχεται η δυνατότητα στους Λιμενάρχες να αναθέτουν, σε έκτακτες περιπτώσεις, μετά από σχετική υπουργική απόφαση, καθήκοντα για την επιβοήθηση πλοηγήσεων πλοίων και σε άτομα που κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα για τους κλάδους κυβερνητών πλοηγίδων, μηχανοδηγών πλοηγίδων και πρυμνοδετών, συμπεριλαμβανομένων και συνταξιούχων του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.).

ii) Με την ίδια απόφαση, καθορίζεται και η καταβαλλόμενη κάθε φορά αποζημίωση, ανάλογα με τη χωρητικότητα του πλοηγούμενου πλοίου, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/2 των εισπραττόμενων, για την πλοήγηση, πλοηγικών δικαιωμάτων, συνολικά δε κατά μήνα τα 3/4 του καταβαλλόμενου εκάστοτε μισθού στους μόνιμους υπαλλήλους των προαναφερόμενων κλάδων.

(άρθρο 19)

2. Διευθετείται η καταβολή των οφειλών του Ν.Π.Δ.Δ. «Ειδικός Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων Ναυτικών» (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.), προς το Ν.Π.Ι.Δ. «Εστία Ναυτικών». Ειδικότερα προβλέπεται η απόδοση, εντός της οριζόμε-

νης προθεσμίας, από τον Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. στην Εστία Ναυτικών, οποιασδήποτε διαφοράς έχει προκύψει μέχρι σήμερα, από τη μη καταβολή του συνόλου της επιβάρυνσης από τη μισθοδοσία του προσωπικού της Εστίας Ναυτικών, που απασχολείται αποκλειστικά για τη λειτουργική εξυπηρέτηση του Ε.Λ.Ο.Ε.Ν. και έχει καθοριστεί για τα έτη 1998 έως και 2005 με κοινές αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των εν λόγω νομικών προσώπων και εγκρίνεται με υπουργική απόφαση.

(άρθρο 20)

3. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 43 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος (ν. 3079/2002) και παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υπουργική απόφαση, των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων των Υποναυάρχων Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.), καθώς και των Διοικητών των Περιφερειακών Διοικήσεων Λ.Σ., κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

(άρθρο 21)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων από την είσπραξη του προστίμου, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (μέχρι 41.294,00 ευρώ) και τυχόν επιβάλλεται στους παραβάτες των προαναφερόμενων υποχρεώσεων.

(άρθρο 18)

2. Επί του Ειδικού Λογαριασμού «ΝΑΤ / Κεφάλαιο Πλοηγικής Υπηρεσίας»

Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα άτομα, που κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα για τους κλάδους κυβερνητών πλοηγίδων, μηχανοδηγών πλοηγίδων και πρυμνοδετών και τους ανατίθενται από τους Λιμενάρχες, καθήκοντα για την επιβοήθηση πλοηγήσεων πλοίων (άρθρο 19 παρ. 2). Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός ατόμων, εισπραττόμενα δικαιώματα κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης, εκτιμάται στο ποσό των 1.700.000 ευρώ περίπου ετησίως.

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2008

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος